

Sumari

Salutació	
Quim Torra	7
Introducció	
Beatriz Talegón Ramos	9
Pròleg	
Antonio Baños	15
“La societat necessita llibertat d’expressió per progressar en llibertat”	
Carles Puigdemont Casamajó	19
“L’exili és una censura de les meves llibertats”	
Meritxell Serret Aleu	27
“L’opressió, la censura, la repressió només es poden combatre anant de cara”	
Mireia Boya Busquet	37
“El dret a l’autodeterminació és un dret democràtic innegable a qualsevol poble oprimat”	
Josep Miquel Arenas Beltrán, Valtònyc	45
“Si té límits, ja no és art”	
César Montaña Lehmann, César Strawberry	53

“Que preguntin als carrers si la classe treballadora
tem les nostres cançons o no tenir vides dignes per
les quals les cançons protesten”

Pablo Rivadulla Duró, Pablo Hasél 61

“L’art contemporani ha de ser una eina subversiva i
antisistema”

Abel Azcona 69

“Avui l’Estat espanyol ha convertit els delictes d’odi
en la defensa del poder contra la dissidència”

Jordi Cuixart Navarro 79

Graffiti

Jonathan Martínez 87

Salutació

Les societats avancen, normalment. Els drets conquerits amb l'esforç i el sacrifici es consoliden, normalment. La mirada és posada en anhels sempre més ambiciosos a favor de les persones i els pobles, normalment. La democràcia guanya terreny a la tirania, normalment. Els vulnerables aconsegueixen protegir-se dels més forts, normalment. I la justícia es perfecciona per destronar l'opacitat i l'autoritarisme, normalment.

Normalment, a l'Europa del segle XXI tot això seria la tendència lògica d'una societat madura inserida en un sistema comunitari que s'havia inspirat en els principis de la llibertat, la democràcia, la pau i els drets humans. Totes aquestes consideracions eren una valuosa contribució al progrés social i econòmic. La normalitat hauria de ser avançar en la conquesta de drets i llibertats a mesura que es deixa enrere la tirania que, a l'Estat espanyol, va tenir la seva màxima expressió en el franquisme.

Però no es va fer net en la transició. Aquesta és la pega d'haver fet més una transacció que una transició. Clarament no hi va haver ruptura. I quan no hi ha ruptura, hi ha continuïtat. De manera més discreta o més descarada. I ara vivim uns anys de continuïtat descarada. No cal posar gaires exemples. La regressió en el règim de drets i llibertats a l'Estat espanyol preocupa mig món i bona part de l'altra meitat. N'hi ha que potser són més difícils

de percebre. Però casos com el dels cantants Valtònyc i Hasél, entre més, són clamorosos. Avui hi ha persones que poden anar a parar uns quants anys a una presó per haver expressat la seva opinió en unes lletres de cançó.

També es vulnera el dret d'expressió dels catalans quan es prohibeix posar determinats símbols a la via pública o en un estadi esportiu, o parlar de l'actualitat a l'escola, al ple de l'ajuntament o al parlament. L'Estat espanyol viu un procés de deteriorament democràtic progressiu. I la preocupació no hauria d'afectar tan sols als catalans, o als catalans independentistes. Qui més hauria de posar-se les mans al cap per aquest deteriorament democràtic són els ciutadans espanyols. Perquè, després dels independentistes catalans, els següents seran els demòcrates espanyols.

Cal repensar Espanya. Però nosaltres farem la nostra contribució amb una República Catalana que pot ser un bon catalitzador per als nobles objectius dels demòcrates espanyols i, també, europeus. Si hi ha una cosa que tenim clara de la funció que ha de fer aquesta República és que serà el bressol dels drets i les llibertats. També dels deures i els compromisos dels ciutadans. Però a la República Catalana hi viuran bé tots aquells que estimin la democràcia, la llibertat i tots els drets i llibertats que hi estan associats. La primera de totes, la llibertat d'expressió. Construïm doncs una República de drets i llibertats. És a dir, de justícia i democràcia.

Quim Torra i Pla
President de la Generalitat de Catalunya

Introducció

Ara que és un fet que la societat reclama un pas més en això que hem acordat anomenar “democràcia”; ara que s’ha fet palès que els poders públics que haurien de protegir la ciutadania davant els abusos en realitat han demostrat girar-li l’esquena. En aquest moment en què s’ha pogut constatar que la corrupció ens està costant uns noranta mil milions d’euros l’any a Espanya, que els qui haurien de gestionar el bé comú en realitat s’han preocupat més del benefici personal; ara que els jutges surten al carrer reclamant més finançament públic per poder treballar i exigeixen poder administrar justícia de manera independent. Ara que Espanya és el segon país de la Unió Europea amb xifres més altes de pobresa infantil, situant-nos en uns tres milions de menors per sota del llindar de pobresa. Ara, sí, que podem dir que tenim els mitjans de comunicació menys fiables a escala europea, només per darrere d’Itàlia, on es constata que la informació que rebem respon més aviat als interessos del govern de torn i que per a això no tenen dubtes a mentir, manipular i difamar a qui calgui per als poders que continuen beneficiant-se de tot el que acabem d’enumerar. Sí, en aquest moment precis és quan, a més, vivim una de les regressions més grans en drets i llibertats que es recorden durant els més de trenta anys de l’anomenada “democràcia espanyola”.

En un interessant informe fet pel Síndic de Greuges, amb data d'abril de l'any 2017, s'hi assenyalaven com a causes principals una sèrie de modificacions legals que han propiciat que avui ens trobem al punt on som i que abordarem de manera més detallada en una sèrie d'entrevistes a diferents persones que han pagat en primera persona el preu per voler expressar-se i per voler que altres ho fessin. A més de les modificacions legislatives, s'assenyala també la interpretació que s'ha fet de la legislació en general, i la vaguetat i la manca de concreció d'alguns tipus penals que ho fan especialment senzill.

Assenyala l'informe que les modificacions efectuades al Codi Penal l'any 2015, com també la modificació de la Llei Orgànica reguladora del Tribunal Constitucional d'aquell mateix any, a més de l'aprovació de la Llei de Seguretat Ciutadana (coneguda com a llei mordassa), han estat el marc legal que ha servit per generar el context de repressió en què avui vivim immersos.

La reforma de l'article 92.4 de la LOTC dona escac a la separació de poders fonamental en un sistema democràtic. I així ho considera la mateixa sentència 185/2016, del mateix TC, que va haver de pronunciar-se sobre això. "La reforma permet que el TC apliqui mesures executives per obligar la resta de poders a complir les seves sentències. Mesures sancionadores que són indeterminades quant al contingut, sense límit temporal, que afecten persones aforades, respecte a les quals no hi ha cap possibilitat de recurs i que es prendrien sense audiència de part. En resum, mesures exorbitants des de qualsevol perspectiva democràtica del dret sancionador, sia penal o administratiu." La Comissió de Venècia (la Comissió Europea per a la democràcia a través del Dret) ha rebutjat el fet que l'executiu central delegui en el TC la responsabilitat de fer complir les seves pròpies sentències. I en aquest mateix sentit es va manifestar el mateix Consell General del Poder Judicial de manera prèvia a la modificació de

la llei, tot i que cap d'ells, com podem observar, no va ser escoltat.

Precisament, en aquest llibre, hi podrem trobar els testimonis de persones com Carles Puigdemont, Meritxell Serret o Mireia Boya, tots acusats per contravenir allò que al seu moment va determinar el TC fent ús d'aquesta modificació legal.

Parlem també amb César Strawberry, cantant de la coneguda banda Def Con Dos, condemnat per haver escrit uns tuits on feia referència a víctimes d'ETA; amb Valtòny, cantant de rap, també condemnat per la lletra d'una de les seves cançons, igual que Pablo Hasél, que també ha participat en aquestes entrevistes. Artistes perseguits per expressar la seva opinió per mitjà de les seves obres. Com també li va succeir a Abel Azcona, que igualment ha hagut de fer front a l'Església catòlica davant dels tribunals per haver denunciat a través de les seves obres els casos de pederàstia per part d'alguns dels seus integrants.

Segons experts internacionals, una interpretació extensiva del delictes d'odi pot acabar censurant la llibertat d'expressió. I així ha estat succeint els darrers temps: tot el que hagi resultat ser crític vers el sistema que prové del que alguns anomenen la "restauració borbònica del 78" ha estat considerat com a delictes d'odi. I en realitat, aquest delictes està plantejat per a atacs a uns grups concrets de persones, és una llista taxada i tancada, ja que el que es pretén protegir són els qui pateixen la discriminació per motius "racistes, antisemites o altres referents a la ideologia, la religió o les creences, situació familiar, la pertinença dels seus membres a una ètnia, raça o nació, el seu origen nacional, el seu sexe, orientació o identitat sexual, per raons de gènere, malaltia o discapacitat".

Amnistia Internacional, al seu informe 2016/17, afirmava, pel que fa a Espanya, que s'han imposat restriccions injustificades als drets a la llibertat d'informació, d'expressió i de reunió, basades en la reforma del Codi Penal i en la —nova— Llei de Seguretat Ciutadana. Coincideixo, igual que assenyala l'informe del Síndic, en el plantejament que fan "els qui defensen que primer es van produir retallades en drets econòmics, socials i culturals i que, arran de les mobilitzacions socials que aquestes regressions van provocar, l'Estat va reaccionar amb retrocessos clars en els drets civils". Concretament, la LOSC —Llei mordassa— estableix un model de control administratiu que prioritza la presumpció de veracitat dels agents de les forces i els cossos de seguretat de l'Estat davant la presumpció d'innocència de qualsevol ciutadà. A més, té una redacció vaga i imprecisa que permet fer interpretacions que ofereixen poca seguretat jurídica.

Algú podria pensar que, eliminats els delictes lleus i les faltes del Codi Penal a la modificació del 2015, ens trobàvem en un context de més llibertat. Tanmateix, segons indica l'informe, "la LOSC dota les diferents administracions de l'Estat d'un nombre més gran de sancions administratives que poden utilitzar per reprimir la protesta social. Aquesta repressió administrativa de la protesta adquireix centralitat i autonomia al sistema de control-sanció. Adquireix autonomia perquè ofereix solucions *ad hoc* a les preocupacions més peremptòries d'un sistema de poder que s'ha vist molt afectat per l'abast, la notorietat i la capacitat d'influència dels moviments de protesta, amb l'afegit d'un control jurisdiccional més difícil dels tribunals de justícia. I adquireix centralitat perquè la sanció administrativa deixa de ser als marges del dret penal i es col·loca al centre de la defensa d'una determinada concepció d'ordre públic". I precisament la perillositat que representa per a aquest sistema la mobilització social ha fet que Jordi Cuixart, president d'Òm-

nium, i Jordi Sànchez, president de l'Assemblea Nacional Catalana, siguin en presó preventiva des de fa ja més de nou mesos. Acusats de rebel·lió i sedició, sense cap més "prova" que les imatges que els situen sobre un vehicle de la Guàrdia Civil, al qual van pujar després de demanar-ne prèviament permís, per demanar a la gent que protestava al carrer el 20 de setembre que se n'anessin a casa. I, en aquest llibre, Cuixart també fa ús de la paraula des del centre penitenciari al qual es troba.

Aquest llibre dona veu als qui estan essent perseguits, encausats, exiliats i empresonats per alçar-la davant les injustícies que vivim tots. S'han fet les mateixes preguntes per poder fer una lectura horitzontal i poder així analitzar millor la dimensió que cadascun d'ells i elles té sobre un dret fonamental que avui està en extinció. Va per ells, va per tots nosaltres.

Beatriz Talegón Ramos